

ΜΕΛΕΤΗ ΤΗΣ ΑΦΘΟΝΙΑΣ ΤΗΣ ΓΕΡΑΚΙΝΑΣ (*Buteo buteo*) ΚΑΙ ΤΩΝ ΑΡΠΑΚΤΙΚΩΝ ΠΟΥΛΙΩΝ ΤΗΣ ΠΕΔΙΑΔΑΣ ΤΗΣ ΜΕΣΑΡΑΣ (Ν. ΗΡΑΚΛΕΙΟΥ ΚΡΗΤΗΣ) ΚΑΤΑ ΤΗ ΧΕΙΜΕΡΙΝΗ ΠΕΡΙΟΔΟΤΖΩΡΤΖΑΚΑΚΗ Ο.¹, ΞΗΡΟΥΧΑΚΗΣ ΣΤ.² ΜΥΛΩΝΑΣ Μ.³

Η λεκάνη της Μεσαράς (Νομός Ηρακλείου, Κρήτη) αποτελεί ένα σημαντικό βιότοπο για τους επιδημητικούς, αλλά και τους μεταναστευτικούς και διαχειμάζοντες πληθυσμούς των αρπακτικών πουλιών. Πρόκειται για τη σημαντικότερη γεωργική περιοχή της Κρήτης και χρήζει ιδιαίτερης προσοχής, καθώς το φυσικό περιβάλλον της έχει υποστεί έντονες αλλαγές τις τελευταίες δεκαετίες λόγω της ανθρώπινης δραστηριότητας. Οι πληθυσμοί των αρπακτικών θεωρούνται σημαντικοί οικολογικοί δείκτες και συνεπώς, η παρακολούθησή τους μπορεί να μας δώσει πληροφορίες για την κατάσταση ενός οικοσυστήματος. Η συγκεκριμένη εργασία επικεντρώνεται στη μελέτη της αφθονίας της Γερακίνας (*Buteo buteo*), του πιο αντιπροσωπευτικού είδους αρπακτικού των αγροτικών περιοχών.

Κατά τη διάρκεια της χειμερινής περιόδου 2007-08, πραγματοποιήθηκαν συνολικά 13 γραμμικές διαδρομές με αυτοκίνητο, μήκους 65 χλμ., κατά τις οποίες καταγραφόταν η ακριβής θέση κάθε αρπακτικού πουλιού σε σχέση με τη διαδρομή, η δραστηριότητά του, η οποία αντικατοπτρίζει και τη μέθοδο θήρευσης, και η θέση κουρνιάσματος. Παρατηρήθηκαν πέντε είδη αρπακτικών, εκ των οποίων τα τρία είναι μόνιμοι κάτοικοι της περιοχής (*Buteo buteo*, *Falco tinnunculus*, *Gyps fulvus*). Κύρια παρατηρούμενη δραστηριότητα του *B. buteo* και του *G. fulvus* ήταν το γυροπέταγμα, ενώ του *F. tinnunculus* το κούρνιασμα.

Ωστόσο, μόνο τα δεδομένα που συλλέχθηκαν για τη Γερακίνα κρίθηκαν επαρκή για την εξαγωγή συμπερασμάτων σχετικών με τον πληθυσμό της. Από τις καταγραφές μας, η σχετική πυκνότητα για το είδος αυτό εκτιμήθηκε σε 1,56 άτομα/τ.χλμ. (πρόγραμμα DISTANCE) και έγινε σύγκριση των τιμών μεταξύ των αντίστοιχων μηνών της χειμερινής περιόδου, παρατηρώντας μία μικρή αύξηση κατά το Δεκέμβριο και το Φεβρουάριο, που υποδεικνύει την προσέλευση διαχειμαζόντων και μεταναστευτικών ατόμων αντίστοιχα. Το ήπιο κλίμα της Μεσαράς, η παροχή αρκετών τεχνητών θέσεων κουρνιάσματος (στύλοι, καλώδια κτλ), σε συνδυασμό με τη μεγάλη πυκνότητα λείας στην περιοχή ευνοούν τόσο τους επιδημητικούς όσο και τους διαχειμάζοντες και μεταναστευτικούς πληθυσμούς της Γερακίνας.

¹ Φοιτήτρια, Τμήμα Βιολογίας, Πανεπιστήμιο Κρήτης Κοραή 21, Ηράκλειο 71202, Κρήτη, e-mail: olgatzortz@gmail.com

² Δρ. Βιολόγος - Ορνιθολόγος, Μουσείο Φυσικής Ιστορίας Κρήτης, Πανεπιστήμιο Κρήτης Τ.Θ. 2208 Ηράκλειο 71409, Κρήτη, e-mail: sxirouch@nhmc.uoc.gr

³ Καθηγητής, Τμήμα Βιολογίας, Διευθυντής Μουσείου Φυσικής Ιστορίας Κρήτης, Πανεπιστήμιο Κρήτης